

Datum: 5. 3. 2026

ZAPISNIK

2. seje Sveta za invalide Republike Slovenije

ki je bila 5. 3. 2026, ob 10.00 in se je izvedla v hibridni obliki.

Navzoči člani (13): Amir Alibabić – INV. ORG, Rosanda Lenart – MVI, Saša Ristić Zvonar – MDDSZ, Vojmir Drašler – MOPE, Katrin Modic – IRSSV, Klaudija Poropat – INV. ORG, mag. Mateja Toman – INV. ORG, mag. Saša Zabukovec – MVZI, Karl Destovnik – ZIZRS, Matej Žnuderl – INV. ORG, Sonja Kotnik – URI SOČA, Sebastijan Kamenik – INV. ORG, Drago Perkič – ZZZS

Odsotni člani (8): Andrej Klemenc – MF, Damijan Jagodic – MZ, Simon Žorga – MK, Anamarija Tivold Plevel – ZPIZ, Lea Kovač – ZRSZ, Ivanka Limonšek – SOUS, Peter Bršek – INV. ORG, Lara Nedeljković – INV. ORG

Drugi prisotni: Tilen Jurca – UIRS, Emina Postružnik – MDDSZ, Denis Minič – MDDSZ, Metka Voler – MDDSZ, Martina Fabič – MDDSZ

PREDLAGANI DNEVNI RED:

1. Potrditev dnevnega reda.
2. Potrditev zapisnika 16. seje preteklega mandata in potrditev zapisnika 1. seje Sveta za invalide Republike Slovenije.
3. Predstavitev novele Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI).
4. Predstavitev Nacionalne svetovalne in informacijske točke za vprašanja o dostopnosti vseh objektov v javni rabi.
5. Predstavitev novele Zakona o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide (ZDPSI).
6. Kratka predstavitev sprememb pravilnikov, ki so v pristojnosti Direktorata za invalide, MDDSZ.
7. Razno.

Ad 1.

K 6. točki predlaganega dnevnega reda je predsedujoča dodala, da bosta na seji predstavljena Pravilnik o merilih glede funkcionalne učinkovitosti dostopnosti proizvodov in storitev za invalide ter spremenjeni Pravilnik o psih pomočnikih. Dodatnih predlogov za spremembo dnevnega reda ni bilo, zato je bil dan članom v potrditev.

Sklep 1 pod točko Ad. 1:

Člani Sveta potrjujejo dnevni red 2. seje.

Ad. 2

Predsednica je najprej na kratko povzela zapisnik 16. seje preteklega mandata Sveta.

Mag. Toman je članom predlagala, da se seje snemajo z diktafonom, pri čemer bo zvočni posnetek uporabljen izključno za pripravo zapisnika. Po potrditvi zapisnika se bo posnetek izbrisal. Člani so se s predlaganim strinjali.

g. Kamenik je naslovil prošnjo po pridobitvi odgovora s strani Ministrstva za solidarno prihodnost (MSP) glede predstavitve rezultatov pilotnega projekta za pomoč družinam otrok s posebnimi potrebami, kar je bilo obravnavano pri točki »Razno«. Člani so se strinjali, da bo omenjeno obravnavano na eni izmed prihodnjih sej Sveta, na katero bodo povabljeni tudi predstavniki MSP, da predstavijo rezultate projekta.

Sklep 2.1 pod točko Ad. 2:

Člani Sveta potrjujejo zapisnik 16. seje preteklega mandata in zapisnik 1. seje sedanjega mandata Sveta.

Sklep 2.2 pod točko Ad. 2:

Člani Sveta se strinjajo, da se seje zvočno snemajo izključno za namen priprave zapisnika, zvočni posnetek pa se po potrditvi zapisnika izbriše.

Ad. 3

Predstavnica ministrstva je predstavila sprejeto novelo Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI), ki se nanaša na področje dostopnosti obstoječih objektov v javni rabi.

V razpravi so bila ključna poudarjena stališča:

- izpostavljen je bil izziv prilagoditve večstanovanjskih stavb, zlasti stroškov vgradnje dvigal v starejše stavbe ter vprašanje možnosti subvencioniranja s strani države (po zgledu Hrvaške) pri čemer je predstavnica MDDSZ pojasnila, da gre za finančno in izvedbeno zahtevne posege, ki presegajo izključno pristojnosti MDDSZ, zato zahtevajo usklajeno obravnavo z drugimi resorji, predvsem na področju stanovanjske politike in prostora. Možnosti sistemskih rešitev, vključno s potencialnimi oblikami subvencioniranja po zgledu dobrih praks iz tujine, bodo predmet nadaljnjih analiz in medresorskega usklajevanja. Ker se ZIMI nanaša izključno na objekte v javni rabi, naj se pobude v zvezi s prilagoditvijo večstanovanjskih stavb naslovijo na MNVP (gradbena zakonodaja), Skupnost občin Slovenije (občinska stanovanja) ter MSP – Direktorat za stanovanja;
- odprla se je tema razlikovanja med izrazoma »pes vodič« in »pes vodnik«, z vidika slovnične pravilnosti ter poenotenja med SSKJ in zakonodajo;
- pozitivno je bilo ocenjeno, da novela ZIMI-D jasneje določa odgovornost investitorjev in lastnikov ter pristojnosti inšpekcijskih služb pri zagotavljanju dostopnosti;
- trenutno ni posebnih smernic za izvajanje prilagoditvenega roka, ki ga bo odredil inšpektor v postopku nadzora;
- novela ni bila obravnavana na Ekonomsko-socialnem svetu (ESS), čeprav prinaša tudi finančne posledice za državo kot upravljavko objektov javnega sektorja (šolstvo, sodstvo ipd.), pri čemer je bilo s strani predstavnice MDDSZ pojasnjeno, da novela vsebinsko ne sodi v primarno področje delovanja ESS, ki zajema zlasti delovnopravna in širša socialno-ekonomska vprašanja. Morebitne finančne posledice za javni sektor same po sebi ne utemeljujejo obvezne obravnave na ESS, ki ni obvezen del zakonodajnega postopka. Poleg tega je bila novela dvakrat dana v javno obravnavo, kamor bi lahko vsi deležniki (tudi predstavniki delodajalcev in sindikatov) podali svoje pripombe;
- poudarjena je bila potreba po dvigu ozaveščenosti glede dostopnosti.

Sklep 3 pod točko Ad. 3:

Svet za invalide RS se je seznanil z novelo Zakona o izenačevanju možnosti invalidov.

Ad. 4:

Seja se je nadaljevala s predstavitev Nacionalne svetovalne in informacijske točke za vprašanja o dostopnosti vseh objektov v javni rabi s strani predstavnika UIRS.

V razpravi so bila ključna poudarjena stališča:

- izpostavljeno je bilo, da projekti pogosto prinesejo dobre rezultate, vendar se po njihovem zaključku izgubita kontinuiteta in ustrezno vzdrževanje; kot primer je bila navedena težava z nedelovanjem aplikacije za imetnike EU kartice ugodnosti na telefonu. Pojasnjeno je bilo, da je delovanje aplikacije za EU kartico ugodnosti pogodbeno zagotovljeno prek NSIOS, ki je odgovoren za nemoteno delovanje spletne strani in aplikacije; s tem je na ministrstvu zagotovljena sistemska podpora nadaljnjemu izvajanju rezultatov projekta; ministrstvo bo preverilo trenutno stanje delovanja aplikacije.
- uporabniki (fizične osebe), ki zaznajo pomanjkljivosti pri zagotavljanju dostopnosti objekta v javni rabi (na primer javni zdravstveni domovi, ki nimajo dostopnih storitev za gibalno ovirane invalide), lahko na Nacionalno svetovalno in informacijsko točko podajo pobudo za pregled objekta; ta nato kontaktira lastnika in ga pozove k odpravi pomanjkljivosti, v primeru neodzivnosti lastnika pa morajo nadaljnje ukrepe izvesti pristojne inšpekcijske službe;
- novica o delovanju Nacionalne svetovalne in informacijske točke je bila objavljena na spletni strani MDDSZ, skupaj z vsemi kontakti;
- ponovno je bilo poudarjeno, da morajo javni objekti, v katerih se izvajajo zdravstvene storitve, zagotoviti dostopnost za gibalno ovirane osebe, ki te storitve uporabljajo (npr. zagotavljanje ustreznih stropnih dvigal, pripomočkov za premikanje oseb ipd.); gre za opremo, ki jo je dolžan zagotoviti ustanovitelj;
- pojasnjeno je bilo tudi, da mora v primeru, ko objekt v javni rabi uporablja koncesionar, dostopnost objekta zagotoviti njegov lastnik; pri opremlenju pa je treba upoštevati načelo razumne prilagoditve, ki je lahko predmet ureditve v najemni pogodbi;
- pojasnjeno je bilo, da namen Nacionalne svetovalne in informacijske točke ni obravnavanje kršitev ali sankcioniranje zavezancev, saj je to izključno v pristojnosti inšpekcijskih služb.

Sklep 4 pod točko Ad. 4:

Svet za invalide RS se je seznanil z delom Nacionalne svetovalne in informacijske točke za vprašanja o dostopnosti vseh objektov v javni rabi.

Ad. 5

Predstavnica ministrstva je predstavila novelo Zakona o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide (ZDPSI) in Pravilnika o merilih glede funkcionalne učinkovitosti dostopnosti proizvodov in storitev za invalide.

V razpravi so bila ključna poudarjena stališča:

- poudarjeno je bilo, da bo ključno predvsem izvajanje zakona v praksi;
- opozorjeno je bilo, da nekateri ponudniki avtobusnih prevozov še vedno ne zagotavljajo dostopnosti za senzorno ovirane osebe, enako pa velja za ponudnike gostinskih storitev, kjer meniji in ceniki pogosto niso dostopni zlasti za slepe;
- izpostavljeno je bilo, da je težava pri zagotavljanju dostopnosti storitev pogosto pomanjkljiva usposobljenost ponudnikov, saj nimajo dovolj znanja za prilagoditev svojih storitev.

Sklep 5.1 pod točko Ad. 5:

Svet za invalide RS se je seznanil z novelo Zakona o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide.

Sklep 5.2 pod točko Ad. 5:

Svet za invalide RS se je seznanil s Pravilnikom o merilih glede funkcionalne učinkovitosti dostopnosti proizvodov in storitev za invalide.

Ad. 6

Predstavnica ministrstva je predstavila spremembo Pravilnika o psih pomočnikih.

V razpravi so bila ključna poudarjena stališča:

- izpostavljen je bil pomen preverjanja usposabljanj psov pomočnikov; pri čemer je predstavnica ministrstva pojasnila, da bo ministrstvo proučilo možnosti periodičnih preverjanj uporabe psa pomočnika. Pojasnjeno je bilo tudi, da se že izvaja preverjanje (tudi nenapovedano) s strani izvedencev in celo dreserjev, ali pes vodič opravlja svojo vlogo, za katero je bil dodeljen. Gre za pozitiven ukrep, saj so bili v praksi že primeri, ko je bil pes vodič odvzet zaradi neustrezne oskrbe ali neprimernih pogojev;
- izpostavljeno je bilo, da nekateri uporabniki osebne asistencije, ki imajo psa pomočnika, potrebujejo podporo osebnega asistenta pri oskrbi psa;

Sklep 6.1 pod točko Ad. 6:

Svet za invalide RS se je seznanil s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o psih pomočnikih.

Ad. 7

Pod točko »Razno« je bila obravnavana pobuda v zvezi s ponovno objavljenim predlogom Zakona o osebni asistenci na portalu e-Demokracija, ki je bil konec februarja ponovno dan v javno obravnavo. Ga. Poropat je izpostavila vprašanje načina obravnave prejetih pripomb ter interes za povratne informacije glede že posredovanih komentarjev. Več članov Sveta je ponovno javno obravnavo pozdravilo kot priložnost za dodatno razpravo in osvetlitev odprtih vprašanj. Ob tem je bilo poudarjeno tudi, da bi bilo smiselno nadalje razmisliti o ustrezni uskladitvi Zakona o dolgotrajni oskrbi z namenom celovitejšega naslavljanja potreb, ki niso zajete v okviru osebne asistencije.

Sklep 7.1 pod točko Ad. 7:

Svet za invalide se seznanil s tem, da je predlog Zakona o osebni asistenci ponovno dan v javno obravnavo, na predlog pa lahko zainteresirani podajo pripombe do 26. 3. 2026.

Predsedujoča je nato obravnavala pobudo na temo dolgotrajne oskrbe invalidov z najtežjimi oviranostmi. Navezala se je na nedavno medijsko zgodbo o mlajšem moškem (tetraplegiku, mlajšem od 65 let), ki že 13 mesecev biva v UKC, saj se zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja (traheostoma) ne more vrniti v dom starejših občanov. Dom, v katerem je že prebival, mu namreč ne more zagotoviti ustrezne zdravstvene oskrbe, ker ne morejo zagotoviti 24-urne prisotnosti diplomirane medicinske sestre.

Predsedujoča je poudarila potrebnost sistemske ureditve položaja invalidov, pri katerih se zdravstveno stanje tako poslabša, da osebna asistencija ne zadošča več, svojci oskrbe ne zmorejo, možnosti za vključitev v institucijo pa ni. Po njenem mnenju bi moral Zakon o dolgotrajni oskrbi predvideti izjeme za invalide z najtežjimi oblikami invalidnosti, pri katerih 110 ur na mesec oziroma 3,5 ure pomoči na dan nikakor ne zadošča, oziroma zajeti primere, ko (npr. pri osebah z ALS ali po nenadnih poslabšanjih zdravstvenega stanja) nastanejo potrebe, ki presežejo obstoječe okvire osebne asistencije.

Sklep 7.2 pod točko Ad. 7:

Svet za invalide bo pozval Ministrstvo za solidarno prihodnost, da na eni od prihodnjih sej predstavi stališča in morebitne načrte za spremembe sistema dolgotrajne oskrbe, zlasti v delu, ki bi moral zajeti invalide z najtežjimi oviranostmi in primere izrazitega poslabšanja zdravstvenega stanja pri osebah, starejših od 65 let.

Sklep 7.3 pod točko Ad. 7:

Svet za invalide bo pozval Ministrstvo za solidarno prihodnost, da na eni od prihodnjih sej predstavi ukrepe in načrte na področju stanovanjske politike za invalide in starejše.

Sklep 7.4 pod točko Ad. 7:

Svet za invalide se je strinjal, da se relevantna elektronska sporočila, prejeta na uradni e-naslov Sveta za invalide, članom posredujejo po predhodnem dogovoru s predsednico Sveta.

V nadaljevanju se je g. Kamenik podal pobudi glede večje transparentnosti dela Sveta za invalide (javna predvajanja sej) ter krepitve zavezujoče narave njegovih mnenj, ob tem pa izpostavil tudi več vprašanj s področja dostopnosti in pravic invalidov (govorne napovedi na medkrajevnih linijah, brezplačni javni prevoz za zaposlene imetnike EU kartice ugodnosti za invalide ter šolanje otrok v paliativni oskrbi). Predstavnice ministrstev so pojasnile, da je šolanje na domu v takih primerih možno na podlagi odločbe, da pobuda glede brezplačnega prevoza ni bila sprejeta ter da so nekatera vprašanja v pristojnosti drugih resorjev. Glede javnosti dela je bilo pojasnjeno, da so zapisniki sej že javno objavljeni, kot možna nadgradnja pa je bila predlagana letna tiskovna konferenca, medtem ko vprašanje večje zavezujoče vloge Sveta ostaja odprto in predmet preteklih neuspešnih zakonodajnih poskusov.

Za konec je g. Žnuderl podal še pobudo, da Svet pripravi izjavo za javnost ob Dnevu inkluzije, ki je potekal 1. marca.

Mag. Toman se je zahvalila vsem prisotnim za udeležbo in sodelovanje ter sporočila, da bo datum naslednje seje usklajen z Ministrstvom za solidarno prihodnost, ko bodo potrjeni ustrezní sogovorniki.

Seja se je zaključila ob 13.00.

Pripravila:
Martina Fabić
sekretarka

mag. Mateja Toman
predsednica